

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรทุกแห่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต่างก็มุ่งหวังในความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร มีหลาย ๆ ประการด้วยกัน เช่น เงินลงทุน เครื่องจักร ระบบการบริหารงาน การแข่งขันทางการตลาด แต่สิ่งที่สำคัญ และมีผลต่อความสำเร็จ ขององค์กรอย่างมหาศาลก็คือ คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรนั่นเอง ดังนั้นถ้าคนมีคุณภาพ มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่ก็จะสามารถนำพาให้องค์กรบรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ตาม เป้าหมายที่วางไว้ (กมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2541)

ความพึงพอใจในการทำงานของบุคคลในองค์การ มีผลต่อความสำเร็จของงานและ องค์กรรวมทั้งความสุขของผู้ทำงานด้วย องค์กรใดก็ตามหากบุคคลในองค์การไม่มีความพึงพอใจ ในการทำงาน ก็จะเป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลงาน และการปฏิบัติงานต่ำลง คุณภาพของงานลดลง เมื่อมีการขาดงาน ลางาน ลาออกจากงาน หรืออาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาทางวินัย ได้อีกด้วย แต่ในทางตรงข้าม หากองค์กรมีบุคคลที่มีความพึงพอใจในการทำงานสูง มีผลทางบวก ต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ความพึงพอใจในการทำงานก็ยังเป็นเครื่องหมายแสดงถึงประสิทธิภาพ ของการปฏิบัติงาน ดังนั้น ถ้าหากองค์กรใด ได้เห็นความสำคัญของการสร้างความพึงพอใจในการ ทำงาน ให้เกิดกับคน ในองค์กรของตน และมีความเข้าใจในปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ส่งผลต่อ ความ พึงพอใจในการทำงาน และตระหนักอยู่เสมอว่าความรู้สึกพึงพอใจนั้นสามารถเปลี่ยนได้ ตลอดเวลาตามสภาพการณ์หรือความเวลา (ปรียวพร วงศ์อนุตร โภจน์, 2548)

การที่บริษัทจะดำเนินกิจการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึงมาก ที่สุดคือ คน ประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์การย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของบุคคล ผู้ปฏิบัติงาน จากการที่บริษัทกำลังเข้าสู่การสร้างมาตรฐานสากลในการผลิตสินค้า คือ ISO-9002 และมาตรฐาน ISO – 14001 ลิ่งหนึ่งที่จะทำให้บริษัทบรรลุเป้าหมายในการผลิตได้คือ นโยบายการ ผลิต เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางขององค์กร และให้พนักงานได้ยึดถือปฏิบัติ แต่นโยบายไม่ว่าจะดี เลิศเพียงใด ย่อมไม่เกิดผลใด ๆ หากปราศจากพนักงานซึ่งเปรียบเสมือนกลไกเชื่อมโยงนำนโยบาย จากผู้บริหารระดับสูงไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลตามแผนที่วางไว้ และอะไรเป็นปัจจัยที่ทำให้ พนักงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุ่มเทแรงกายแรงใจทำงาน จริงก็ต้ององค์กร

2. ระยะทางด่อง

2.1 เตรียมกลุ่มตัวอย่างโดยให้ประชากรทั้งหมดทำแบบทดสอบ ซึ่งจะเป็นการทดสอบในระดับก่อนที่จะดำเนินการทดลอง

2.2 ทำการสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่ายเพื่อจัดกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยให้กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลางจำนวน 11 ครั้ง โดยจัดให้มีการเข้ากลุ่ม สัปดาห์ละสองครั้งและใช้วремากว่าครั้งละ 50-90 นาที

2.4 กลุ่มความคุณให้ดำเนินกิจวัตรอื่น ๆ ตามปกติ

3. ระยะหลังการทดลองให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มคือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบในวันสุดท้ายของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบีบบุคลเป็นสูนย์กลาง นั้นคือให้พนักงานกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบในการทดลองครั้งที่ 11

4. ระยะติดตามผล ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มคือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบหลังจากเสร็จสิ้นการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบีดบุคลเป็นศูนย์กลาง 1 เดือนนั้นคือให้พนักงานกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองครั้งที่ 11 แล้วหนึ่งเดือน

5. ระยะสั้นสุดการทดสอบ นำผลที่ได้จากแบบทดสอบทั้งสามระยะมาประมวลผลทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 2 แผนวิธีดำเนินการทดสอบการวิจัย

พัฒนาองค์กร ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้คือพลัง ที่จะทำให้บริษัทได้รับความหน้าเชื่อถือจากลูกค้าได้รับความไว้วางใจจากบริษัทแม่ (จำแลง ฤทธิเรือง, 2546)

หากจะมองสภาพของปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานและผู้บริหารระดับสูงแล้ว จะมีความแตกต่างกัน เพราะผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนดนโยบายและวางแผน ส่วนพนักงานเป็นผู้ต้องนำนโยบายและแผนงานไปปฏิบัติให้ได้ผลตามที่บริษัทกำหนด ได้ดังนี้
แรงกดดัน โดยทั่วไปจะเกิดกับพนักงาน ปัญหาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานบางอย่าง ถูกสะสมไว้และอาจส่งผลก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานต่อสั่งอื่น ๆ ตามมาภายหลัง และอาจขยายไปสู่เพื่อนพนักงานด้วยกันหรือผู้บังคับบัญชาได้ เช่น การปฏิบัติงานจะมีลักษณะ เป็นไปในทางที่ต่อต้านเสมอ การทำงานมักเกิดความผิดพลาดบ่อยครั้งขึ้น และต้องมีการแก้ไขอยู่ เรื่อยๆ

ดังนั้นการป้องกันไม่ให้พนักงานเกิดความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน นั้นเราจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และพัฒนาความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานให้มีความพึง พอยอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกมีความผูกพันต่องค์กร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่า นโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้องความสำเร็จ ของงาน ความก้าวหน้าในงาน การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบมีผลต่อการทำงานของพนักงาน ทุกคน ดังนั้นการให้คำปรึกษาคู่侶แบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลางจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถที่จะ พัฒนาระดับความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานได้ เมื่อจากกระบวนการให้คำปรึกษาคู่侶 แบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้นมีมุมมองเชิงบวกต่อมนุษย์ และมีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถที่จะ พัฒนาตนเองได้ทั้งนี้เพื่อการให้คำปรึกษาคู่侶แบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลางเปิดโอกาสให้ผู้รับ คำปรึกษาได้รับการช่วยเหลือให้รู้จักตนเอง และมีอิสระเต็มที่ในการสำรวจความรู้สึกนึกคิดของ ตนเอง ทำให้ผู้รับคำปรึกษาระจาจในปัญหาและเข้าใจตนเองและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต ประจำวันได้ โดยที่สมาชิกในกลุ่มจะช่วยกันและกัน ให้สมาชิกเรียนรู้ ยอมรับตนเอง ด้วยการให้ กำลังใจ สนับสนุนการแสดงออกถ้อยคำและถ้อยคำของตนเอง การที่สมาชิกได้รับการยอมรับจาก กลุ่มนี้ ส่งผลให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น สมาชิกก็จะเกิดความมั่นใจในตนเองและเห็น คุณค่าในตนเอง และยังช่วยกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นเกิดความมั่นใจในตนเองด้วยเช่นกัน และจาก ความผูกพันระหว่างสมาชิกกลุ่มนี้ ทำให้สมาชิกเรียนรู้ต่อการยอมรับผู้อื่น (Learning to Accept Others) สมาชิกกลุ่มนี้จะทำการยอมรับและกล้าเปิดเผยตนเอง ส่งผลให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเห็น คุณค่าในตนเอง จากการที่คนอื่นมองเห็นคุณค่าของเขาก และมีความต้องการการยอมรับจากเขา ส่งผลให้สมาชิกมีความรู้สึกเป็นเจ้าของตนเอง (Recognizing Ownership) สมาชิกจะเกิดความรู้สึก เป็นเจ้าของความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมตนเอง รับรู้ว่าตนเองมีส่วนร่วมในปัญหาของตน และ

ประชารัตน์ได้ โดยที่สมาชิกในกลุ่มจะช่วยกันและกัน ให้สมาชิกเรียนรู้ ยอมรับตนเอง ด้วยการให้ กำลังใจ สนับสนุนการแสดงออกถ้อยคำและถ้อยคำของตนเอง การที่สมาชิกได้รับการยอมรับจาก กลุ่มนี้ ส่งผลให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น สมาชิกก็จะเกิดความมั่นใจในตนเองและเห็น คุณค่าในตนเอง และยังช่วยกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นเกิดความมั่นใจในตนเองด้วยเช่นกัน และจาก ความผูกพันระหว่างสมาชิกกลุ่มนี้ ทำให้สมาชิกเรียนรู้ต่อการยอมรับผู้อื่น (Learning to Accept Others) สมาชิกกลุ่มนี้จะทำการยอมรับและกล้าเปิดเผยตนเอง ส่งผลให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเห็น คุณค่าในตนเอง จากการที่คนอื่นมองเห็นคุณค่าของเขาก และมีความต้องการการยอมรับจากเขา ส่งผลให้สมาชิกมีความรู้สึกเป็นเจ้าของตนเอง (Recognizing Ownership) สมาชิกจะเกิดความรู้สึก เป็นเจ้าของความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมตนเอง รับรู้ว่าตนเองมีส่วนร่วมในปัญหาของตน และ

ต้องรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหาซึ่งตนเป็นเจ้าของอยู่ การได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลางจะนำไปสู่ความเข้าใจตนเองสร้างแรงจูงใจและสร้างความพึงพอใจสิ่งรอบข้างได้ด้วยตนเองมีความสุขกับชีวิต อันจะนำไปสู่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและนำพาองค์การให้ดำเนินกิจการได้จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้ในที่สุด

อย่างไรก็ตามการที่พัฒนาระดับความพึงพอใจของพนักงานในองค์กรนี้ ผู้วิจัยได้เลือกที่จะนำทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอร์เซเบิร์ก (Herzberg's Two Factor Theory) มาทำการศึกษาวิเคราะห์ในงานวิจัยครั้นี้ ซึ่งทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอร์เซเบิร์ก นี้ ได้แยกความพึงพอใจในการทำงานและความไม่พึงพอใจในการทำงานออกเป็นสองมิติ โดยที่ความพึงพอใจในการทำงานนี้เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับปัจจัยบุญ吉祥 (Motivation Factors) ส่วนความไม่พึงพอใจในงานนั้นจะมีความเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับปัจจัยคำชี้แจง (Hygiene Factors) นอกจากนี้ก่อนที่จะนำทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอร์เซเบิร์ก (Herzberg's Two Factor Theory) ไปใช้ในการสร้างแรงจูงใจ นั้น จะต้องมีการทำงานแบ่งเป็นสองขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกผู้บริหารจะต้องสำรวจหาสาเหตุของการเกิดความไม่พึงพอใจให้ได้ และทำการแก้ไขหรือลดความไม่พึงพอใจนั้นเสียก่อน หลังจากนั้นแล้วจึงจะดำเนินการในขั้นตอนที่สอง ได้นั่นก็คือการสร้างความพึงพอใจในการทำงานนั้นเอง (Moorhead & Griffin, 1998)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงออกแบบการทดลองในครั้นี้ และกำหนดคุณสมบัติของพนักงานที่จะเข้าร่วมการทดลอง โดยกำหนดให้พนักงานที่จะเข้าร่วมงานวิจัยครั้นนี้จะต้องเข้าทำการทดสอบเพื่อวัดระดับความไม่พึงพอใจในการทำงานและต้องมีผลของความไม่พึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง จนถึงมีความไม่พึงพอใจในการทำงานน้อยที่สุด และนำพนักงานกลุ่มนี้มีคุณสมบัติตรงตามนี้มาทำการทดลอง โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อการพัฒนาความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในงานในระยะ ก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อการพัฒนาความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในงานในระยะ ก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล

สมมติฐานการวิจัย

1. มีปัจจัยพันธุ์กันระหว่างระยะเวลาการทดลองกับวิธีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

2. ความพึงพอใจในงานของพนักงานของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน

3. ความพึงพอใจในงานของพนักงานของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลแตกต่างกัน

4. ความพึงพอใจในงานของพนักงานของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน

5. ความพึงพอใจในงานของพนักงานของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางระยะติดตามผลและระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน

6. ความไม่พึงพอใจในงานของพนักงานของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน

7. ความไม่พึงพอใจในงานของพนักงานของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลแตกต่างกัน

8. ความไม่พึงพอใจในงานของพนักงานของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน

9. ความไม่พึงพอใจในงานของพนักงานของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางระยะติดตามผลและระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึง ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อระดับ
ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในงานของพนักงานบริษัทแอร์ลิฟวิว (ประเทศไทย) จำกัด และ
เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับได้มีทางเลือกเพิ่มขึ้นในการนำวิธีการให้คำปรึกษา
กลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระดับความพึงพอใจในงานของ
พนักงาน รวมทั้งลดความไม่พึงพอใจในงาน ซึ่งจะนำไปสู่ความรู้สึกยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด 35 คนซึ่งเป็นพนักงานประจำสังกัดฝ่ายปฏิบัติการของบริษัท ออร์ลิกวิด (ประเทศไทย) จำกัด นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยที่พนักงานที่ศึกษานั้นไม่ได้มีตำแหน่งทางการบริหารและเป็นพนักงานประจำฝ่ายปฏิบัติการโดยที่พนักงานที่เข้าร่วมงานวิจัยครั้งนี้สมัครใจเข้าร่วมงานวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 การให้คำปรึกษากลุ่มแบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

1.2 ระยะเวลาทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

1.2.1 ระยะก่อนการทดลอง

1.2.2 ระยะหลังการทดลอง

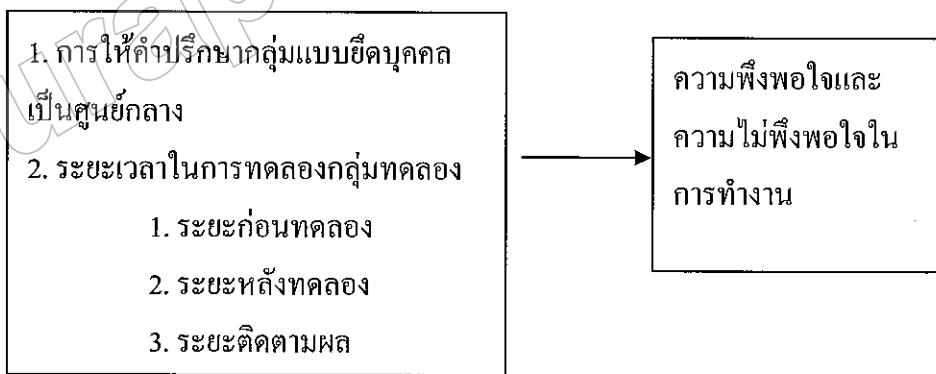
1.2.3 ระยะติดตามผลการทดลอง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ระดับความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในงานของพนักงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจในงาน หมายถึง ความรู้สึก ทัศนคติที่คนมีต่องานที่ทำอยู่โดยแสดงออกมาเป็นอารมณ์ ความสนใจ ความชอบ ทำให้มีความรับผิดชอบ และสนุกสนาน ความพึงพอใจในงาน มีส่วนสัมพันธ์กับทฤษฎี สองปัจจัยของเฮอร์เซอร์เบิร์ก (Herzberg's Two Factor Theory) โดยที่ความพึงพอใจในการทำงานนี้เกิดจากปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors)

ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) คือปัจจัยที่ทำให้พนักงานมีความพยายามที่จะให้ได้ผลงาน ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับงานโดยตรง พนักงานจะมุ่งลัพธ์ เมื่อเกิดความรู้สึกดีกับงานและเป็นปัจจัยที่ทำให้พนักงานเกิดความพึงพอใจในงาน โดยแบ่งเป็น 5 ด้านดังนี้

1. ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน หมายถึง การได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีความรู้และศักยภาพในการทำงานมากขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ให้สูงขึ้น

2. ด้านลักษณะงานที่ทำ หมายถึง การปฏิบัติงานในภารกิจต่าง ๆ ที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ มีความน่าสนใจ มีความยืดหยุ่น ทำให้อุ่นใจทำงาน และเป็นลักษณะที่อิสระ ท้าทาย ความสามารถ

3. ด้านความสำเร็จของงาน หมายถึง การได้มีโอกาสทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเห็นผลสำเร็จของงาน และสามารถทำงานได้ตรงตามเป้าหมายของงาน รวมทั้งงานนี้ เปิดโอกาสให้บุคคลสามารถแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น

4. ด้านความรับผิดชอบ หมายถึงงานที่มีอำนาจรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ไม่มีการตรวจสอบ หรือควบคุมอย่างใกล้ชิดจากผู้บังคับบัญชา

5. ด้านการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนับถือนี้อาจอยู่ในรูปแบบของการยกย่องชมเชยให้คำสั่งใจหรือการแสดงออกอื่น ๆ ที่ทำให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ

ความไม่พึงพอใจในงาน หมายถึง ความรู้สึก ทัศนคติที่คนมีต่องานที่ทำอยู่โดยแสดงออกมาเป็นอารมณ์ ความสนใจ ความชอบ ความไม่พึงพอใจในการทำงานมีส่วนสัมพันธ์กับทฤษฎี สองปัจจัยของเฮอร์เซอร์เบิร์ก (Herzberg's Two Factor Theory) ซึ่งความไม่พึงพอใจในงานจะมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยค้าจูน (Hygiene Factors)

ปัจจัยค้าจูน (Hygiene Factors) คือปัจจัยที่ทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในงาน ที่ทำ ซึ่งเป็นปัจจัยที่พนักงานมักกล่าวถึงถึงเสมอเมื่อเกิดความไม่พึงพอใจ ได้แก่

1. ด้านนโยบายและการบริหาร หมายถึงความมีประสิทธิภาพและความยุติธรรมในการบริหารงาน นโยบายและกระบวนการบริหารต้องชัดเจน มีโครงสร้างการบังคับบัญชาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความเหมาะสม

2. ด้านการปักครองบังคับบัญชา หมายถึง การที่ผู้บังคับบัญชา มีความรู้รวมทั้งความสามารถในการปักครอง ไม่มีอคติ มีความยุติธรรม มีคุณสมบัติการเป็นผู้นำที่ดี
  3. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา หมายถึง ความเป็นกันเองที่มีต่อกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสนิทสนม ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
  4. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน หมายถึง ความสามัคคีที่มีต่อกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน มิตรภาพที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน มีการส่งเสริม สนับสนุนซึ่งกันและกัน
  5. ด้านสภาพการทำงาน หมายถึง ความเหมาะสมต่าง ๆ ของลิ้งแวรคล้องในการทำงาน อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความปลอดภัยในการทำงาน
  6. ด้านเงินเดือน หมายถึง ค่าตอบแทนในการทำงานเหมาะสม เป็นธรรมและ สอดคล้องกับโครงงานที่มีลักษณะกิจการที่ใกล้เคียงกันและอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเดียวกัน
  7. ด้านตำแหน่งหน้าที่และความมั่นคง หมายถึง ความมั่นใจ ความเชื่อมั่นที่พนักงานมีต่อหน่วยงาน องค์กร ว่าจะมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การทำงานและมีความมั่นคงทางด้านรายได้ พนักงานโรงแรมอุตสาหกรรม หมายถึง พนักงานประจำ สังกัดฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท แอร์ ลิกวิด (ประเทศไทย) จำกัด นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ไม่ได้มีตำแหน่งทางการบริหาร
- การให้คำปรึกษาคู่มือ หมายถึง กระบวนการของกลุ่มที่ผู้ให้คำปรึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มผู้รับคำปรึกษาที่มีจำนวนสมาชิกกลุ่มตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่มีความต้องการพัฒนาระดับความพึงพอใจในงานของตนเอง โดยผู้ให้คำปรึกษาจะพยายามอธิบายให้ผู้รับคำปรึกษามีโอกาสแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น กล้า嗚เสียงปัญหา รับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของบุคคลอื่น ภายใต้บรรยากาศแห่งความอนุญาต การยอมรับ ความไว้วางใจ อันเป็นแนวทางในการพัฒนา

ตอนสอง

การให้คำปรึกษาคู่มือแบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา เห็นความสำคัญของอารมณ์ ความรู้สึก และสภาวะปัจจุบันของตนเอง รวมทั้งมีทรรศนะเกี่ยวกับมนุษย์ในทางที่ดีงาม และช่วยให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในงานมากขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตนเอง ได้ สามารถพนักงานกับความสุขความสำเร็จในชีวิต ได้ตามศักยภาพ โดยมีเงื่อนไขและใช้เทคนิคการอาชญากรรม สาร ทักษะการเจรจา การสะท้อนความรู้สึกและทำให้กระจაง

กลุ่มทดลอง หมายถึง พนักงานฝ่ายปฏิบัติการ กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาคู่มือแบบบีดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

กลุ่มควบคุม หมายถึง พนักงานฝ่ายปฏิบัติการ กลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางแต่ให้ปฎิบัติหน้าที่ประจำวันตามปกติ

